

Landbrug

Fortank og andre pumpebrønde

Gyllegasser er én af årsagerne til dødsulykker i landbruget. Ved fortank og andre pumpebrønde er den største risiko netop forgiftning af gyllegas.

Trods det, at det er livsfarligt, er der desværre stadig eksempler på, at landmænd – helt uden værnemidler – stiger ned i pumpebrønden for fx at reparere pumpen.

Omrøring

Den største risiko for gasulykker opstår, når der sættes bevægelse i gyllen fx ved pumpning og omrøring af gyllen. Under omrøringen frigives giftige og eksplosionsfarlige gyllegasser (svovlbrinte, ammoniak og metan). Svovlbrinte har gentagne gange vist sig livsfarlig og ført til dødsulykker.

Reparation

Pumpe og omrører skal kunne løftes op i det fri for reparation/eftersyn – hent frontlæsseren, løft pumpen op og reparér i sikkerhed i det fri.

Reparation og oprensning **bør** overlades til professionelle med specialudstyr.

Kontakter

Start- og stopkontakter skal anbringes minimum 1,5 meter fra åbningen til pumpebrønd.

Overdækning

Manglende eller tæret overdækning

udgør en unødvendig risiko for nedstyrtningssulykker.

- Pumpebrønden skal være forsvarligt lukket med et dæksel.
- Dækslet skal være intakt og fastgjort, så overdækningen ikke umiddelbart kan fjernes.

Skilte

Der skal være sikkerhedsskilte om livsfarlig gyllegas og opslag om førstehjælp. Dertil skal der advares om brandfare ved pumpesteder. Skiltene skal være i god stand og placeret på et veloplyst og iøjnefaldende sted.

Omkring pumpebrønde

Alt arbejde omkring pumpebrønde bør undgås, når der pumpes gylle.

- Placer dig så vidt muligt, så vinden fører gasserne væk fra dig.
- Der er mulighed for at benytte en gasdetektor, der måler svovlbrinte og giver alarm ved sundhedsskadelige koncentrationer.

Instruér og tilrettelæg

Instruér alle medarbejdere i, hvordan man håndterer arbejdet i og omkring pumpebrønden.

Tilrettelæg arbejdsopgaven sammen.

Stig **ikke** ned i fortanken uden fuldt sikkerhedsudstyr!

Husk – det er muligt, at tilkalde professionel hjælp til arbejdet.

Ved nedstigning skal man **altid** benytte luftforsynet åndedrætsværn **og** være opmærksom på **alle** følgende punkter:

1. Beholderen skal være helt tømt for gylle.
2. Spjæld til lagerbeholder skal være helt lukkede, så gyllen ikke kan strømme ud.
3. Beholderen skal være forsvarligt udluftet.
4. Brug altid sikkerhedsline med taljetræk. Taljen skal være monteret på et permanent fastgøringssted. Der skal være mindst én hjælper ved taljen, som magter at hejse den nedstegne op.

www.baujordtilbord.dk

Love og regler

At-anvisning nr. 2.6.1.1 om Anlæg til flydende husdyrgødning. Anvisningen foreskriver blandt andet krav om **sikkerhedsskilte** ved fortank samt krav til opslag om **førstehjælp**. Se forslag til skiltning i **Sikkerhed ved arbejde med gylle**.

At-vejledning D.5.4, januar 2008 om åndedrætsværn